

רשומות

קובץ התקנות

30 באוקטובר 2022

10377

ה' בחשוון התשפ"ג

עמוד

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון).

212 התשפ"ג-2022

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התשפ"ג-2022

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 32(א) ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005¹ (להלן – חוק קופות גמל), ולפי סעיפים 36א ו-112 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981², ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. תיקון הפתיח בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008³ (להלן – התקנות העיקריות), בפתיח, אחרי "חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005" יבוא "להלן – חוק קופות גמל".
2. תיקון תקנה 1 בתקנות העיקריות –

(1) לפני ההגדרה "ניירות ערך" ו"נייר ערך סחיר" יבוא:

"אפיק השקעה מובטח תשואה", "קרן ותיקה שבהסדר" ו"קרן ותיקה שאינה בהסדר" ו"קרן ותיקה מסלולית" – כהגדרתן בסעיף 34 לחוק קופות גמל;

"מסלול השקעה מתמחה" ו"משקיע מוסדי" – כהגדרתם בתקנות ההשקעה";

(2) בהגדרה "ניירות ערך" ו"נייר ערך סחיר", במקום "בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים)", התשע"ב-2012 (בתקנה זו – תקנות ההשקעה) יבוא "בתקנות ההשקעה";

(3) אחרי ההגדרה "נייר ערך לא סחיר" יבוא:

"עמלת ניהול חיצוני" – הוצאה הנובעת מכל אחד מאלה:

(1) השקעה של משקיע מוסדי בקרנות השקעה שאינן צד קשור או בקרן השקעה שהיא שותפות שהשותף הכללי בה אינו צד קשור, לרבות באמצעות חשבון המנוהל למשקיע המוסדי המיועד להשקעה רק בקרנות השקעה (בהגדרה זו – חשבון ההשקעה) או בעד הניהול של חשבון ההשקעה, ובלבד שמנהל חשבון ההשקעה אינו צד קשור;

(2) ניהול השקעות של משקיע מוסדי, שהיא תשלום למנהל התיקים זר, ובלבד שהתקיימו שני אלה:

(א) כל השקעות המשקיע המוסדי המנוהלות בידי מנהל התיקים הזר הן השקעות בנכסים שלא הונפקו במדינת ישראל ואינם נסחרים או מוחזקים בה;

(ב) מנהל התיקים אינו צד קשור;

(3) ניהול השקעות של משקיע מוסדי, שהיא תשלום לבעל רישיון מנהל התיקים, ובלבד שהתקיימו כל אלה:

(א) כל השקעות המשקיע המוסדי המנוהלות בידי מנהל התיקים הן השקעות בנכסים שלא הונפקו במדינת ישראל ואינם נסחרים או מוחזקים בה;

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 208; התשע"ט, עמ' 160.

³ ק"ת התשס"ח, עמ' 584; התשפ"ב, עמ' 2222.

(ב) 75 אחוזים לפחות מן הנכסים המנוהלים בידי מנהל התיקים לכלל לקוחותיו מושקעים בנכסים שלא הונפקו במדינת ישראל ואינם נסחרים או מוחזקים בה;

(ג) מנהל התיקים אינו צד קשור;

(4) השקעה של משקיע מוסדי בקרן או בקרן חוץ (בפסקה זו – הקרן), שהיא תשלום למנהל הקרן או לקרן, ובלבד שהתקיימו שני אלה:

(א) 75 אחוזים לפחות מנכסי הקרן מושקעים בנכסים שלא הונפקו במדינת ישראל ואינם נסחרים או מוחזקים בה;

(ב) מנהל הקרן אינו צד קשור;

(5) השקעה של משקיע מוסדי בקרן סל, שהיא תשלום למנהל הקרן או לקרן, ובלבד שמנהל הקרן אינו צד קשור ושהתקיים אחד מאלה:

(א) 75 אחוזים לפחות מנכסי הקרן הם נכסים שלא הונפקו במדינת ישראל ואינם נסחרים או מוחזקים בה;

(ב) 75 אחוזים לפחות מנכסי הקרן הם נכסים שהונפקו במדינה לפי מרדים שעליהם יורה הממונה ובתנאים שיוורה;

(6) השקעה של משקיע מוסדי בקרן טכנולוגיה עילית, שהיא תשלום למנהל הקרן או לקרן, ובלבד שמנהל הקרן אינו צד קשור;

לעניין הגדרה זו –

“בעל רישיון”, “מנהל תיקים” ו“ניהול תיקי השקעות” – כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ”ה–1995⁴;

“חוק השקעות משותפות בנאמנות” – חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ”ד–1994⁵;

“מנהל תיקים זר” – מי שרשאי לעסוק בניהול תיקי השקעות במדינה מחוץ לישראל לפי הדין החל באותה מדינה ואינו בעל רישיון מנהל תיקים;

“קרן”, “קרן טכנולוגיה עילית” ו“קרן סל” – כהגדרתן בחוק השקעות משותפות בנאמנות;

“קרן חוץ” – כהגדרתה בסעיף 113א לחוק השקעות משותפות בנאמנות;”;

(4) אחרי ההגדרה “קרן השקעה” יבוא:

“תקנות ההשקעה” – תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע”ב–2012⁶.”

תיקון תקנה 2

3. בתקנה 2 לתקנות העיקריות –

(1) האמור בה יסומן “(א)”, ובה –

(א) ברישה ובפסקאות (3) ו-(4), במקום “קופת גמל” יבוא “משקיע מוסדי”;

⁴ ס”ח התשנ”ה, עמ’ 416.

⁵ ס”ח התשנ”ד, עמ’ 308.

⁶ ק”ת התשע”ב, עמ’ 1190.

(ב) במקום פסקה (6) יבוא:

"(6) מסים החלים על משקיע מוסדי, על נכסיו, על הכנסותיו ועל עסקאות שנעשו בנכסיו";

(ג) בפסקה (7) –

(1) המילה "משלמת" – תימחק;

(2) אחרי "קופת ביטוח" יבוא "ושאינה קופת גמל לחיסכון";

(ד) בפסקה (8) –

(1) במקום "שהגישה חברה מנהלת" יבוא "שהגיש גוף מוסדי";

(2) במקום "שבניהולה" יבוא "או מסלול שבניהולו";

(3) אחרי "כספי הקופה" יבוא "או המסלול";

(4) המילים "בשיעור שלא יעלה על 80 אחוזים מסכום ההוצאה ובמגבלות שיוורה עליהם הממונה," – יימחקו;

(ה) אחרי פסקה (8) יבוא:

"(9) עמלת ניהול חיצוני;

(10) הוצאה הנובעת ממטן משכנתה לפי מגבלות שעליהן יורה הממונה מכוח סמכותו בסעיף 2(ב) לחוק הביטוח וסעיף 39(ב)(1) לחוק קופות גמל";

(2) אחרי תקנת משנה (א) יבוא:

"(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי משקיע מוסדי למסלולי ההשקעה שלהלן, יהיו כמפורט לידן:

(1) בעד נכסים המושקעים במסלול השקעה מתמחה, שבתקנונו נקבע כי עיקר השקעותיו הן השקעות בנכסים סחירים, ושהוקם לאחר יום ח' בטבת התשפ"ג (1 בינואר 2023) (בתקנה זו – המועד הקובע) – הוצאות ישירות כמפורט בפסקאות (1), (2), (6), (8) ו-(9), שבתקנת משנה (א); על אף האמור, הוצאות ישירות מסוג עמלת ניהול חיצוני כמפורט בפסקה (9) שבתקנת משנה (א), יהיו רק הוצאות כמפורט בפסקאות (4) ו-(5) להגדרה "עמלת ניהול חיצוני" שבתקנה 1, ובלבד שמדובר בהוצאה הנובעת מהשקעה בנייר ערך סחיר;

(2) בעד נכסים המושקעים במסלול השקעה מתמחה, שבתקנונו נקבע כי עיקר השקעותיו הן השקעות במכשירים עוקבי מדד, ושהוקם לאחר המועד הקובע – הוצאות ישירות כמפורט בפסקאות (1), (2), (6), (8) ו-(9), שבתקנת משנה (א); על אף האמור, הוצאות ישירות מסוג עמלת ניהול חיצוני כמפורט בפסקה (9) שבתקנת משנה (א), יהיו רק הוצאות כמפורט בפסקאות (4) ו-(5) להגדרה "עמלת ניהול חיצוני" שבתקנה 1, ובלבד שמדובר בהוצאה הנובעת מהשקעה בנייר ערך סחיר;

(3) בעד נכסים המושקעים במסלול שהמשקיע המוסדי גובה בעדו דמי ניהול תלויי תשואה, ושהוקם לאחר המועד הקובע – הוצאות ישירות כמפורט בפסקה (6) שבתקנת משנה (א); בפסקה זו, "דמי ניהול תלויי תשואה" – דמי ניהול הנגבים במישרין מהעמית או מהמבוטח, לפי העניין,

שיעורם נגזר באופן ישיר מרווחי ההשקעה של המסלול שבעדו הם נגבים, אם הם מותרים בגבייה לפי הדין.

(ג) הוצאות ישירות הנגבות כנגד השקעה בנכס במסגרת אפיק השקעה מובטח תשואה, וכן במסגרת מסלול אחר, אחד או יותר, ייגבו באופן יחסי בהתאם לחלק ההשקעה באותו נכס, המוקצה לטובת כל אחד מבין אפיק ההשקעה מובטח התשואה והמסלול או המסלולים האחרים, לפי העניין; הוראות אלה יחולו גם על הוצאות ישירות הנגבות כנגד השקעה במסגרת קרן ותיקה שבהסדר וקרן ותיקה שאינה בהסדר שאינה קרן ותיקה מסלולית, בשינויים המחויבים.

(ד) על אף האמור בתקנת משנה (ב), המגבלות המנויות בפסקאות (1) עד (3) לתקנת המשנה האמורה, לא יחולו על הוצאות ישירות המשולמות כנגד השקעות שמתבצעות במסגרת אפיק השקעה מובטח תשואה, אם המסלול הקובע כמשמעותו בסעיף 34(ג)(1) לחוק קופות גמל, אינו אחד מהמסלולים המנויים בפסקאות האמורות.

הוספת תקנה 2א

4. אחרי תקנה 2 לתקנות העיקריות יבוא:

א2. "מגבלת עמלת ניהול חיצוני (א) משקיע מוסדי יחליט לגבי כל מסלול השקעה שבניהולו, ובמקרה שאינו מנהל מסלול השקעה – לגבי כל קופת גמל שבניהולו, מהו השיעור המרבי של מגבלת עמלת ניהול חיצוני; במגבלת עמלת ניהול חיצוני לא תיכלל הוצאה שהיא תשלום של דמי ניהול משתנים; בתקנת משנה זו, "דמי ניהול משתנים" – החלק מתשלום עמלת ניהול חיצוני שנגבה מנכסי המשקיע המוסדי ושנגזר מתשואת הנכסים שבעדם נגבית העמלה האמורה.

(ב) מגבלת עמלת ניהול חיצוני כאמור בתקנת משנה (א) תחושב מתוך סך כל השווי המשוערך של נכסי קופת הגמל או של מסלול ההשקעה בתום שנת הכספים הקודמת לשנת הכספים שלגביה הוחלט על מגבלת עמלת הניהול החיצוני.

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (ב) –

(1) אושרו קופת גמל או מסלול השקעה, לפי העניין, במהלך שנת כספים עד לתום הרבעון השני לאותה שנה, תחושב מגבלת עמלת ניהול חיצוני מתוך ממוצע הנכסים שבין השווי המשוערך של נכסי אותה קופה או אותו מסלול השקעה בתום הרבעון העוקב לרבעון שבו אושרו, לבין השווי המשוערך של נכסי הקופה או המסלול בתום שנת הכספים;

(2) אושרו קופת גמל או מסלול השקעה במהלך שנת כספים החל מהרבעון השלישי לאותה שנה –

(א) בעד שנת הכספים שבה אושרו הקופה או המסלול – תחושב מגבלת עמלת ניהול חיצוני מתוך השווי המשוערך של נכסי אותה קופה או אותו מסלול השקעה בתום שנת הכספים;

(ב) בעד שנת הכספים העוקבת לשנה שבה אושרו הקופה או המסלול – תחושב מגבלת עמלת ניהול חיצוני מתוך ממוצע הנכסים שבין השווי המשווער של נכסי הקופה או מסלול ההשקעה בתום שנת הכספים שבה אושרו, ובין השווי המשווער של נכסי הקופה או מסלול ההשקעה בתום שנת הכספים העוקבת.

(ד) במסגרת חישוב מגבלת עמלת ניהול חיצוני כאמור בתקנות משנה (א), (ב) ו-(ג) לא יובאו בחשבון הוצאות ישירות מסוג עמלת ניהול חיצוני שייגבו לצורך השקעות הנכללות באפיק השקעה מובטח תשואה.

(ה) על אף האמור בתקנות משנה (ב) עד (ד), הממונה רשאי, בהתקיים נסיבות חריגות, לקבוע כי לעניין קופת גמל או מסלול השקעה אחד או מסוג מסוים, מגבלת עמלת ניהול חיצוני כאמור בתקנות משנה (א) תחושב מתוך סך כל השווי המשווער של קופת הגמל או של מסלול ההשקעה, לפי העניין, במועד אחר.

(ו) משקיע מוסדי יפרסם באתר האינטרנט שלו את מגבלת עמלת הניהול החיצוני שעליה החליט לגבי שנה מסוימת כאמור בתקנות משנה (א), לא יאוחר מיום 31 בדצמבר של שנת הכספים שקדמה לשנה שלגביה החליט על המגבלה האמורה.

(ז) על אף האמור בתקנות משנה (ו) –

(1) בעד קופת גמל חדשה או מסלול השקעה שאושרו במהלך שנת כספים מסוימת, יפרסם המשקיע המוסדי את מגבלת עמלת הניהול החיצוני בעד אותה שנת כספים שבה אושרו, לא יאוחר מהמועד שבו עמיתים חדשים יהיו רשאים להצטרף לאותה קופה או לאותו מסלול ההשקעה, לפי העניין;

(2) מוזגה קופת גמל אחת לתוך קופת גמל אחרת, או שמוזג מסלול השקעה לתוך מסלול השקעה אחר, יפרסם המשקיע המוסדי את מגבלת עמלת הניהול החיצוני בעד אותה שנת כספים שבה התבצע המיזוג כאמור, לא יאוחר משלושים ימים מהמועד שבו אישר הממונה את המיזוג, לפי סעיף 37(א) לחוק קופות גמל.

(ח) מגבלת עמלת ניהול חיצוני שתפורסם בהתאם לתקנות משנה (ז), תוצג במונחים שנתיים.

(ט) משקיע מוסדי לא יגבה הוצאות ישירות מסוג עמלת ניהול חיצוני, מעבר למגבלת עמלת הניהול החיצוני שעליה החליט לפי תקנות משנה (א), ושפורסמה לפי תקנות משנה (ו) או (ז) ו-(ח); לעניין מסלולים או קופות כאמור בתקנות משנה (ז), הוצאות ישירות מסוג עמלת ניהול חיצוני יגבו מנכסי מסלול ההשקעה או קופת הגמל, לפי העניין, בשיעור

שלא יעלה על מכפלת עמלת הניהול החיצוני שפורסמה,
בחלקה היחסי של שנת הכספים החל במועדים כאמור בתקנת
משנה (ז) ועד סוף שנת הכספים.
(י) בתקנה זו –

“מגבלת עמלת ניהול חיצוני” – השיעור המרבי של הוצאות
ישירות מסוג עמלת ניהול חיצוני שרשאי משקיע מוסדי
לגבות בכל שנת כספים;

“משקיע מוסדי” – למעט קרן ותיקה שבהסדר.”

5. בתקנה 3א לתקנות העיקריות, במקום “יום ה’ בניסן התשפ”ב (6 באפריל 2022)” יבוא תיקון תקנה 3א
“יום ז’ בטבת התשפ”ג (31 בדצמבר 2022).”

6. בתקנה 3ב לתקנות העיקריות –

(א) בתקנת משנה (א), אחרי “החולפת מנכסי הקופה” יבוא “ואת העלות הכוללת
הצפויה שבה יישא אותו אדם באותה שנה, בשל דמי ניהול והוצאות ישירות (בתקנה
זו – העלות השנתית הצפויה);”

(ב) בתקנת משנה (ב) –

(1) במקום “ואת התשואה” יבוא “את התשואה”;

(2) אחרי “בניכוי הוצאות ישירות” יבוא “ואת העלות השנתית הצפויה”;

(ג) אחרי תקנת משנה (ב) יבוא:

“ג) בכל מקום שבו קיימת חובה על פי דין להציג לעמית או למבוטח את דמי
הניהול, תוצג לעמית או למבוטח גם העלות השנתית הצפויה.

(ד) הוצאות ישירות המשולמות כנגד השקעות הנכללות באפיק השקעה
מובטח תשואה לא ייכללו בדיווחים כאמור בתקנות משנה (א) ו-(ב); גוף מוסדי
ידווח לממונה את שיעור ההוצאות הישירות כאמור, בתנאים ובאופן שיוורה
הממונה מכוח סמכותו לפי סעיף 42 לחוק הביטוח וסעיף 40 לחוק קופות גמל;
הוראות תקנת משנה זו יחולו גם על קרן ותיקה שבהסדר וקרן ותיקה שאינה
בהסדר שאינה קרן ותיקה מסלולית, בשינויים המחויבים.”

7. תקנה 4 לתקנות העיקריות – בטלה. ביטול תקנה 4

8. (א) תחילתן של תקנות אלה, למעט האמור בתקנת משנה (ב), ביום ח’ בטבת תחילה
התשפ”ג (1 בינואר 2023).

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), תחילתה של תקנה 3א לתקנות העיקריות,
כנוסחה בתקנה 5, ביום ו’ בניסן התשפ”ב (7 באפריל 2022).

ל’ בתשרי התשפ”ג (25 באוקטובר 2022)

(חמ 3716-3)

אביגדור ליברמן
שר האוצר

